

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yaklaşık 400 yıldır topraklarımızda üretilen Türk tütünü; nefaseti, kokusu ve harmanları ıslah edici özelliği ile dünya piyasalarında marka olmuş ve özel ürün konumuna ulaşmıştır. İhracatında dünya birinciliğini tartışmasız sürdürdüğümüz Şark Tipi de denilen tütünümüzü, yıllardır 100 bin tonun üzerinde ihraç ettiğimiz düşünülürse ve bu ihracattan yaklaşık olarak bir yılda 450-500 milyon dolar kazandığımız düşünülürse tütünün ekonomik değeri bir kez daha anlaşılabilir. Ayrıca; aile işletmeciliği biçiminde yapılan tütün yetiştiriciliği, yaklaşık 750 bin insanımızın geçimine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, tütünün bakım ve işleme safhalarında yaklaşık 15 bin, tütün mamulleri üretim tesislerinde yaklaşık 6 bin ve bu ürünlerin pazarlama ve dağıtım aşamasında yaklaşık 4 bin kişi olmak üzere toplamda 25 bin civarında yurttaşımız istihdam edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4733 sayılı yasa ile 2002 yılından itibaren tütünde destekleme alımlarına son verilmiştir. Üretici tütünlerinin alım satımında yazılı sözleşme esası getirilmiş, sözleşmesiz veya sözleşme fazlası üretilen tütünlerin alım satımının satış merkezlerinde açık artırma yöntemiyle yapılması öngörülmüştür. Sözleşmeli üretim esasına göre üretilecek tütünlerin fiyatlarının alıcı ile satıcı arasında varılacak mutabakat çerçevesinde belirlenmesi de esas alınmıştır. Bu tarihten itibaren ise tütüncülüğümüz kötü bir gelişme yaşamıştır. 4733 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği ve 2001 yılı ürünlerinin alımının gerçekleştiği 2002 yılından 2008 yılına gelindiğinde ekici sayısında % 62 ve tütün üretiminde ise % 47,7 gibi çarpıcı bir azalma olmuştur. Tütün üretimimizdeki bu düşüş ihracat rakamları ile iç talep rakamları dikkate alındığında özellikle Ege ve Karadeniz bölgesinde üretilen tütünlerde toplam ülke ihtiyacının çok altında kalmıştır. Özellikle son yıllarda tütün alım fiyatlarının düşük seyretmesi ile tütün üreticileri tütün tarımından uzaklaşmış, yaşanan kuraklığın da etkisi ile ihracatçı özel sektör firmaları eksik kalan sipariş miktarlarını geçici bir çözüm olarak TEKEL'in stoklarından karşılamışlardır. Geline nokta itibarı ile artık TEKEL stoklarının da tükenmiş olması nedeni ile önümüzdeki yıllar için böyle bir ikame imkanı kalmamıştır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde üretilen tütünümüzde de kötü gidiş devam etmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde üretilen çeşitlere göre farklılık göstermekle birlikte, bu tütünlere olan dış alıcı talebi düşüktür. Bununla birlikte yurt içinde üretilen tamamı yerli tütünlerden oluşan sigaralarda yöre tütünlerinin kullanımı devam etmektedir. Bu tütünlere olan iç talep miktarları ise maalesef hızla düşmektedir. Örneğin; 2007 yılında bu tütünlerin iç piyasadaki tüketim miktarı 7.650 ton iken 2008 yılında bu rakam 5.204 tona gerilemiştir. Önümüzdeki yıllarda tamamen yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde tütün üretiminden ayrılan ekiciler için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın yapmış olduğu Alternatif Ürün Projesi uygulaması ise maalesef başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Tütün ve tütün mamulleri konusunda yoğun çalışmalar yapan Tütün Ekspertleri Derneği, tütüncülüğümüzün ne kadar tehlikeli bir sürece girdiğini defalarca kez uyarılarıyla göstermeye çalışmıştır. Bu konudaki çalışmalarını, aralıksız olarak sürdürmektedirler.

Bu kapsamda; tütün ve tütün ürünleri piyasalarımızın geçtiği bu zor durumda sorunlarının tespit edilmesi, konunun uzmanları ile özel sektör temsilcilerinin görüşlerinin alınması ve sorunlara çözüm yollarının üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Şevket KÖSE - Adıyaman
2. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU - Malatya
3. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
4. Yaşar AĞYÜZ - Gaziantep
5. Orhan Ziya DİREN - Tokat
6. Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
7. Gürol ERGİN - Muğla
8. Zekeriya AKINCI - Ankara
9. Rasim ÇAKIR - Edirne
10. Fatma Nur SERTER - İstanbul
11. Enis TÜTÜNCÜ - Tekirdağ
12. Fehmi Murat SÖNMEZ - Eskişehir
13. Algan HACALOĞLU - İstanbul
14. Vahap SEÇER - Mersin
15. Faik ÖZTRAK - Tekirdağ
16. Nesrin BAYTOK - Ankara
17. Hüseyin ÜNSAL - Amasya
18. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
19. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
20. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
21. Şevket KÖSE - Adıyaman
22. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale